

KASMETINĖS STUDIJŲ KRYPTČIŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ ATASKAITA (2020-2022 M.)

STEBĖSENOS RODIKLIAI IR JŲ SKAIČIAVIMAS

Studijų kryptčių stebėsenos rodiklių ataskaita apie kiekvieno rodiklio pokytį per laikotarpį nuo 2020 m. iki 2022 m. (per 3 metus) sudaryta remiantis Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) 2022 m. spalio 3 d. duomenimis¹ pagal Studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo, vertinamųjų sričių ir rodiklių 5 priede² nustatytus kasmetinės studijų kryptčių stebėsenos rodiklių aprašus.

Rodikliai skaičiuojami kalendorinių metų spalio 1 d. būklei. Rodiklio pokytis yra verčių, apskaičiuotų ataskaitinio laikotarpio pabaigai ir ataskaitinio laikotarpio pradžiai, skirtumas procentine išraiška, kuris gali būti ir teigiamas, ir neigiamas.

1 rodiklis. Studijuojančių studentų skaičius

Apskaičiuojant rodiklį, imamas į aukštosios mokyklos krypties ir pakopos studijas priimtų ir jose studijuojančių studentų skaičius. Atskirai apskaičiuojami duomenys pagal studijų kryptį, studijų pakopą ir aukštosios mokyklos tipą (universitetinės, kolegines). Apskaičiuojant rodiklį ištęstinėse ir nuolatinėse studijose studijuojančių studentų skaičiai sumuojami. Duomenų šaltinis: Studentų registras.

2 rodiklis. Mažiausias stojamasis konkursinis balas

Apskaičiuojant rodiklį, imamas mažiausias stojamasis konkursinis balas, apskaičiuotas Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Atskirai apskaičiuojami duomenys pagal studijų kryptį ir aukštosios mokyklos tipą (universitetinės, kolegines). Duomenų šaltinis: Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti, Studentų registras.

3 rodiklis. Nutraukusių studijas studentų skaičius, dalis

Apskaičiuojant rodiklį, imami duomenys apie į studijų krypties ir pakopos studijas priimtų ir studijų sutartis pasirašiusių studentų skaičių ir per pirmuosius studijų metus jas nutraukusių ar pašalintų iš aukštosios mokyklos studentų skaičius. Per pirmuosius studijų metus jas nutraukusių ar pašalintų iš aukštosios mokyklos studentų skaičius dalinamas iš visų į studijas priimtų ir studijų sutartis pasirašiusių studentų skaičiaus ir gauta dalis paverčiama procentine išraiška. Duomenų šaltinis: Studentų registras.

---

¹ <https://rsvs3.emokykla.lt/cognos/bi/?perspective=home>

² Patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-835

4 rodiklis. *Absolventų, baigusią studijas laiku, skaičius, dalis*

Apskaičiuojant rodiklį, imami visi vertinamos krypties ir pakopos studentai. Iš jų yra išskiriami studentai, pabaigę studijas laiku. Pabaigę laiku studijas studentai dalinami iš visų tos krypties ir pakopos studentų skaičiaus ir paverčiamas procentine išraiška. Išstęstinių ir nuolatinių studijų studentai skaičiuojami bendrai. Duomenų šaltinis: Studentų registras.

5 rodiklis. *Studentų, išvykusių pagal mainų programą, dalis*

Apskaičiuojant rodiklį, imami vertinamos krypties ir pakopos studentai. Iš jų yra išskiriami studentai, išvykę dalinėms studijoms (ne mažesnės apimties kaip 15 studijų kreditų). Apskaičiuojant rodiklį yra nustatoma, kokią dalį (proc.) studentai, išvykę dalinėms studijoms (ne mažesnės apimties kaip 15 studijų kreditų), sudaro nuo visų tos krypties ir pakopos studentų. Duomenų šaltinis: Studentų registras.

6 rodiklis. *Krypties dalykų dėstytojų, išvykusių dėstyti, vykdyti tyrimų į užsienio mokslo ir studijų institucijas, dalis.*

Apskaičiuojant rodiklį, turėtų būti imami visi dėstytojai, dėstantys vertinamos krypties ir pakopos studijų dalykus, ir iš jų išskiriami dėstytojai, kurie buvo išvykę dėstyti į užsienio aukštąsias mokyklas per pastaruosius 3 metus, nustatant, kokią dalį dėstytojų jie sudaro (proc.). Neturėtų būti įskaitomi nuotoliniu būdu užsienio aukštosiose mokyklose dėstantys, vykdančios tyrimus dėstytojai. Duomenų šaltinis: Pedagogų registras, Švietimo mainų paramos fondas. Šio rodiklio duomenys ŠVIS dar nekaupiami.

7 rodiklis. *Absolventų, įsidarbinusių per 12 mėnesių po studijų baigimo, dalis.*

Apskaičiuojant rodiklį, imami visi vertinamos krypties ir pakopos studijas baigę ir jų netęsiantys absolventai ir iš jų išskiriami absolventai, kurie įsidarbino Lietuvos profesijų klasifikatoriaus nustatytoje pagrindinėse grupėse (1–3 profesiniams bakalaurams, bakalaurams ir 1–2 magistrantūros, profesinių studijų absolventams), taip pat pradėję dirbti savarankiškai per 12 mėnesių po studijų baigimo. Apskaičiuojant rodiklį, yra nustatoma, kokią dalį sudaro aukščiau išskirti absolventai procentais nuo visų absolventų skaičiaus. Duomenų šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema, Studentų registras.

KASMETINĖS STUDIJŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ POKYČIAI 2020-2022 M.

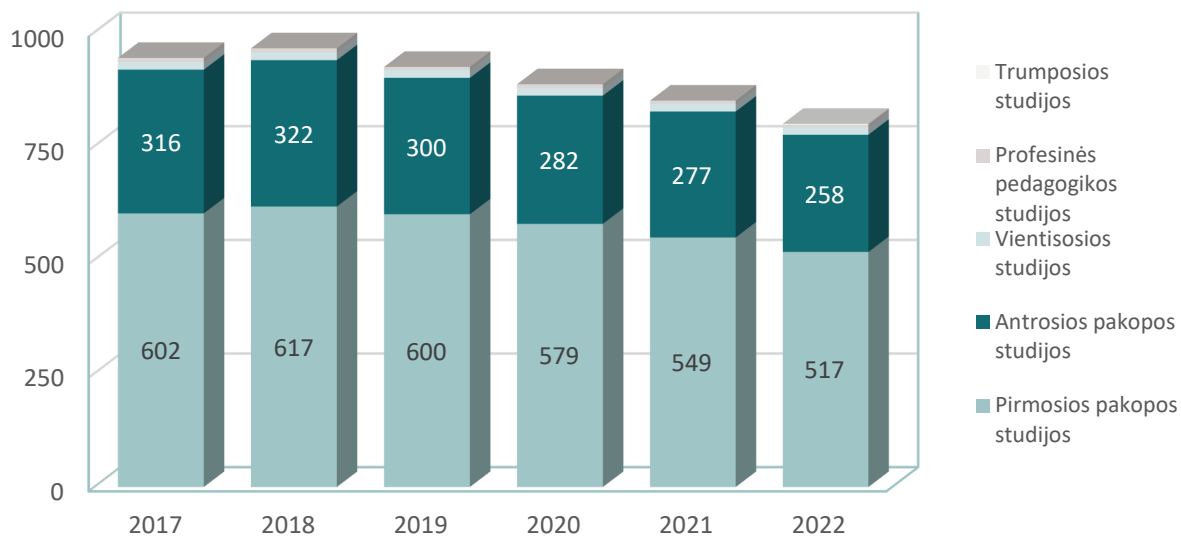
STUDIJŲ KRYPTIŲ PAGAL STUDIJŲ PAKOPAS SKAIČIAUS DINAMIKA 2017-2022 M.

Per visą kasmetinės studijų kryptių stebėsenos laikotarpį (2017-2022 m.), studijų kryptių, kuriose aukštosios mokyklos vykdo studijas, skaičius Lietuvoje kito labai nežymiai, iš esmės išliko pastovus – 2017-2020 m. buvo 110, 2021 m. – 109, 2022 m. – 108 studijų kryptys (studijų kryptių ir kryptių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašė³ yra 109 kryptys). Tačiau skaičiuojant kiekvienos pakopos studijas atskirai kiekvienoje aukštojoje mokykloje, skaičius

---

³ patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-1075 (2021 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. V-1298 redakcija)

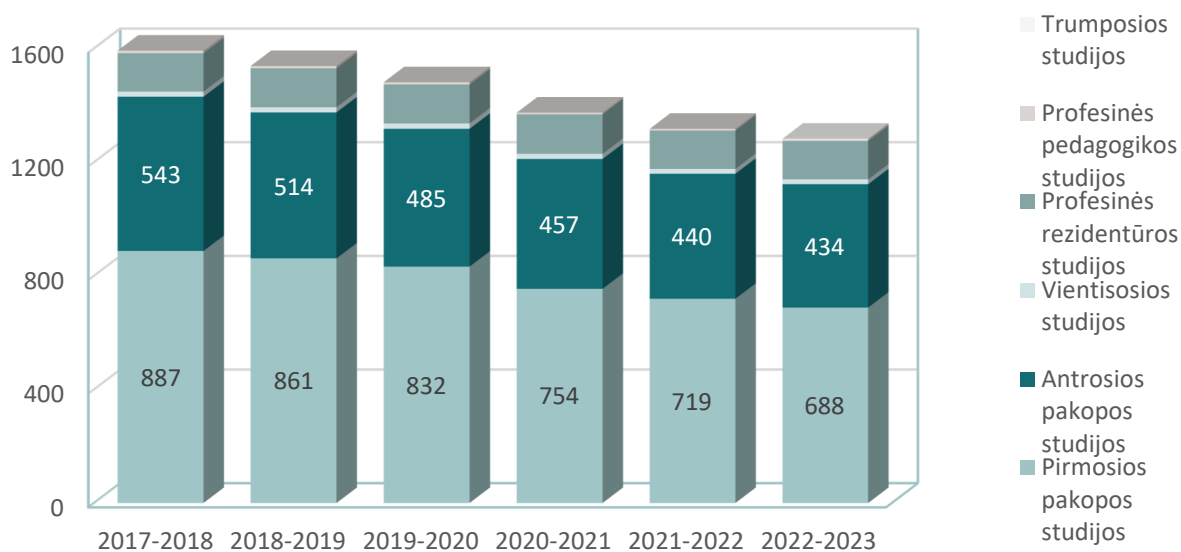
mažėja, pirmiausia dėl pirmosios pakopos studijų skaičiaus sumažėjimo nuo 602 (2017 m.) iki 517 – 2022 m. Vientisųjų studijų skaičius praktiškai nesikeitė (17 vnt. 2017-2021 m., 16 vnt. 2022 m.), profesinių studijų sumažėjo nežymiai nuo 9 (2017 m.) iki 6 (2022 m.), trumposios pakopos tik 2022 m. akredituotos 2 kryptys (1 pav.)

1 pav. Krypties studijų pagal pakopas skaičius aukštosiose mokyklose

STUDIJŲ PROGRAMŲ PAGAL STUDIJŲ PAKOPAS SKAIČIAUS DINAMIKA 2017-2023 M.

Studijų kryptių pagal studijų pakopas mažėjimo tendencija siejama ir su aukštųjų mokyklų skaičiaus Lietuvoje mažėjimu – kolegijų skaičius Lietuvoje nuo 2017 iki 2022 m. sumažėjo nuo 22 iki 19, universitetų – nuo 21 iki 18, ir su studijų programų skaičiaus mažėjimu, tiek pirmoje, tiek antroje pakopoje (2 pav.).

2 pav. Studijų programų pagal studijų pakopas skaičius

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, yra 51 atvejis, kai aukštosios mokyklos vertinamos studijų krypties ir pakopos ne mažiau kaip trijų stebėsenos rodiklių teigiamas arba neigiamas pokytis 2020-2022 m. laikotarpiu yra 30% arba didesnis (toliau – žymus pokytis).

Žymus – trijų ir daugiau stebėsenos rodiklių teigiamas arba neigiamas, 30% arba didesnis – pokytis 2020-2022 m. laikotarpiu nustatytas 19-oje aukštųjų mokyklų (10 universitetų ir 9 kolegijose), iš viso 34 studijų kryptyse.

2020-2022 m., lyginant su 2019-2021 m. laikotarpiu, bendras aukštųjų mokyklų, kuriose nustatytas žymus stebėsenos rodiklių pokytis, skaičius nežymiai didesnis (3 pav.). Žymus bent trijų studijų krypties stebėsenos rodiklių aukštojoje mokykloje pokytis (30% ar didesnis, teigiamas arba neigiamas) per paskutinius 3 metus ŠVIS duomenimis nustatytas 19 aukštųjų mokyklų, iš jų – 10 universitetų ir 9 kolegijose, iš viso 34 studijų kryptyse.

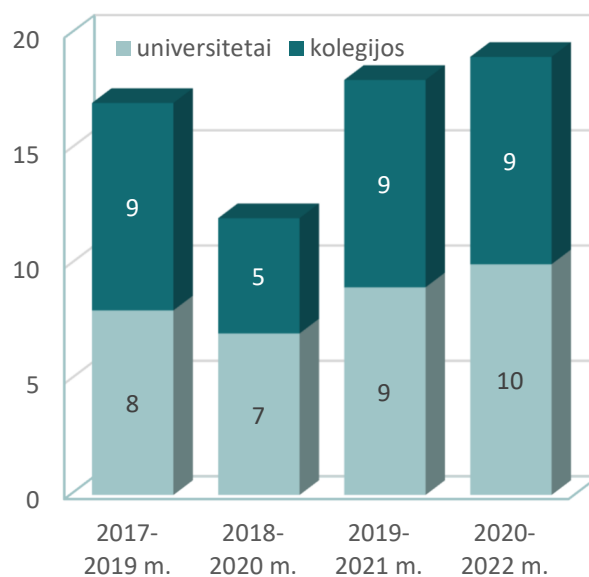
tas 19 aukštųjų mokyklų, iš jų – 10 universitetų ir 9 kolegijose, iš viso 34 studijų kryptyse.

Daugiausia studijų, kuriose nustatytas žymus pokytis, yra vykdoma:

- Klaipėdos universitete (3 pirmosios ir 4 antrosios pakopos studijų kryptys),
- Mykolo Romerio universitete (6 pirmosios ir 1 antrosios pakopos),
- Vytauto Didžiojo universitete (3 pirmosios ir 2 antrosios pakopos).

Šie universitetai patenka tarp aukštųjų mokyklų, kuriuose daugiausia studijų krypčių su žymiais pokyčiais nustatyta ir ankstesniu, 2019-2021 m. ataskaitiniu laikotarpiu.

Pažymėtina, jog ekonomikos krypties pirmosios pakopos studijose Mykolo Romerio universitete nustatytas trijų tų pačių (studentų skaičiaus, baigusių studijas laiku ir absolventų įsidarbinimo) stebėsenos rodiklių ženklus neigiamas pokytis ir 2019-2021, ir 2020-2022 m. Taip pat istorijos antrosios pakopos studijų Klaipėdos universitete atveju nustatytas dviejų tų pačių (absolventų, baigusių studijas laiku, ir absolventų įsidarbinimo) stebėsenos rodiklių neigiamas pokytis. Svarbu paminėti, kad istorijos krypties antrosios pakopos studijos Klaipėdos universitete buvo vertintos 2022 m. ir akredituotos 7 metams (iki 2028-07-31) išorinio vertinimo metu ekspertams šešias vertinamąsias sritis įvertinus gerai ir vieną labai gerai. Tiesa, dėl mažėjančio vietinių studentų priėmimo rekomenduota peržiūrėti stojančiųjų pritraukimo strategiją. Kita vertus, atkreiptas dėmesys, kad dėl nedidelių grupių studentai gauna daugiau individualaus dėmesio. Ekspertai taip pat pažymėjo, jog šios krypties ir pakopos absolventai vertinami ir regioniniu, ir šalies mastu bei nesunkiai įsidarbina.

3 pav. Aukštųjų mokyklų, kuriose nustatytas žymus bent 3 rodiklių pokytis, skaičius

Iš kitų aukštųjų mokyklų, Šiaulių valstybinėje kolegijoje žymūs pokyčiai nustatyti 5 pirmosios pakopos studijų kryptyse (elektros inžinerija, finansai, komunikacija, programų sistemos, vadyba,

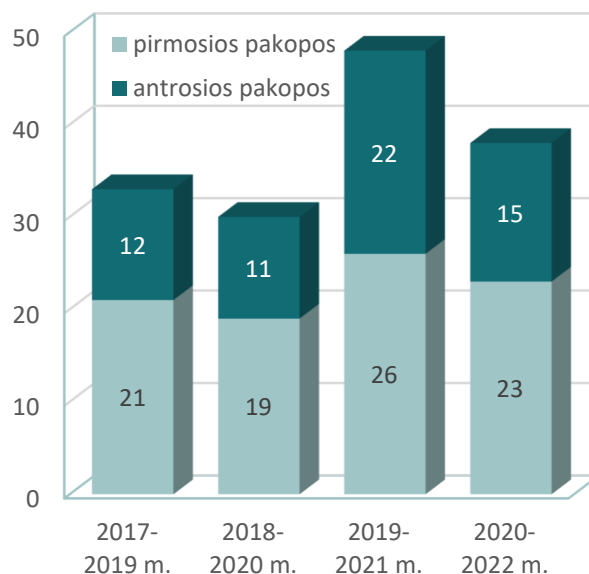
priedas Nr.1) tik 2020-2022 m. laikotarpiu; be to, 3 universitetuose (ISM Vadybos ir ekonomikos universitete, Vilniaus Gedimino technikos universitete, Vilniaus Universitete) ir 3 kolegijose (Kauno kolegijoje, Utenos kolegijoje, Vilniaus kolegijoje) žymūs pokyčiai nustatyti ir 2019-2021, ir 2020-2022 m. ataskaitiniais laikotarpiais. Čia išskirtinis yra vertimo studijų krypties Vilniaus kolegijoje atvejis, kai abiem ataskaitiniais laikotarpiais nustatytas trijų tų pačių (studentų skaičiaus, per pirmus metus nutraukusių studijas ir absolventų įsidarbinimo) stebėsenos rodiklių ženklus neigiamas pokytis.

ŽYMŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ POKYČIAI ATSKIROSE STUDIJŲ KRYPTYSE IR PAKOPOSE

Pirmojoje studijų pakopoje per 2020-2022 m. laikotarpį žymus pokytis nustatytas 23 atvejais, antrojoje pakopoje – 15 atvejų (4 pav.), ir tai yra mažiau, palyginus su 2019-2021 m. laikotarpiu (26 ir 22 kartai, atitinkamai). Ir pirmojoje, ir antrojoje studijų pakopose žymus pokytis nustatytas 4 studijų kryptyse – informatikos, elektronikos inžinerijos, komunikacijos ir socialinio darbo, tačiau visais atvejais – ne toje pačioje aukštojoje mokykloje (priedas Nr.1). Žymus stebėsenos rodiklių pokytis nenustatytas nei vienoje vientisųjų ar profesinių pedagogikos studijų kryptyse. Išsiskiria vadybos krypties pirmosios pakopos studijos, kur žymus pokytis nustatytas septyniose aukštosiose mokyklose. Ankstesniais, 2018-2020 ir 2019-2021 m., vadybos studijų krypties stebėsenos rodiklių žymus pokytis fiksuotas po 3 kartus, tačiau skirtingose aukštosiose mokyklose, arba kitose studijų pakopose (ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto atveju), todėl šiuo atveju dėsninumo ar sisteminių studijų kokybės trūkumų nenustatyta.

Žymus stebėsenos rodiklių pokytis
nenustatytas nei vienoje vientisųjų ar
profesinių studijų kryptyse

Išsiskiria antros pakopos religijos studijos Vilniaus universitete, kur 4 iš 6 stebėsenos rodiklių yra ženkliai neigiami (priedas Nr.1). Tiesa, mažiausio stojamojo konkursinio balo rodiklis neigiamas dėl techninės klaidos (2020 m. duomenimis, jis buvo 17,26), kiti rodikliai susiję su labai nedideliu studentų skaičiumi, kai net vienas studentas lemia žymius pokyčius. Šios krypties išorinis vertinimas atliktas 2021 m. ir kryptis akredituota 3 metams (iki 2024-12-07), nes dvi vertinamos sritys (studijų tikslai, rezultatai ir turinys bei studijų kokybės valdymas ir viešinimas) įvertintos tik patenkinamai; sekantis vertinimas numatytas 2024 m. antroje pusėje. Ekspertai taip pat pažymėjo abejones dėl programos socialinio poreikio, nes studijos nėra orientuotos į profesiją.

4 pav. Studijų kryptių, kai nustatytas žymus pokytis, atvejų skaičius

Nustatyti 5 atvejai, kuomet žymus pokytis yra tų pačių aukštųjų mokyklų tose pačiose studijų kryptyse bei pakopose tiek 2019-2021, tiek 2020-2022 m. laikotarpiais (Vilniaus Gedimino technikos universitetas, aeronautikos inžinerija II pakopa; Mykolo Romerio universitetas, ekonomika I pakopa; Vilniaus universitetas, elektronikos inžinerija II pakopa; Klaipėdos universitetas, istorija II pakopa; Vilniaus kolegija, vertimas I pakopa) (priedas Nr.1). Atkreiptinas dėmesys, jog 2020-2022 m. didesni negu 30% pokyčiai yra neigiami tiems patiems stebėsenos rodikliams:

- a) absolventų, baigusių studijas laiku (išskyrus Vilniaus Gedimino technikos universiteto aeronautikos inžinerijos II pakopos studijų kryptį, kur rodiklio pokytis ženkliai teigiamas);
- b) absolventų įsidarbinimo per 12 mėnesių po studijų baigimo (visais atvejais).

Vilniaus Gedimino technikos universitetas per pirmus metus studijas nutraukusių studentų skaičiaus pokytį aiškina tuo, kad daugelis įstojusiųjų buvo nepasiruošę studijuoti nuotoliniu būdu (dėl karantino Covid-19 pandemijos metu) ir todėl nepritapo naujoje mokymosi įstaigoje psichologiškai, dėl skirtumų lyginant su mokykla ir dėl motyvacijos stokos jie studijas nutraukė ar pertraukė, nusprendę studijuoti vėliau. Dėl įsidarbinimo rodiklio neigiamo pokyčio pateikė paaiškinimą, jog pasiūlius studijas anglų kalba ir dėl aktyvios tarptautinės reklamos, išaugo užsienio studentų, apie kurių įsidarbinimą informacija nekaupiama, skaičius. Pažymėtina, jog šiuo metu vyksta aeronautikos inžinerijos studijų krypties išorinis vertinimas.

Mykolo Romerio universitetas pateikė paaiškinimą, jog studentų skaičius mažėjo (-72 proc.) todėl, kad priėmimas į šios krypties studijas nuo 2018 m. neįvykdavo, o baigusių studijas laiku skaičiaus mažėjimą (-58%) lėmė studentai, kurie laiku negynė baigiamojo darbo arba turėjo akademines atostogas. Dėl neigiamo įsidarbinimo rodiklio nurodė, jog jis iš dalies priklauso nuo studijas baigusių laiku skaičiaus, o pastaraisiais metais didžioji dalis absolventų baigė studijas po studijų stabdymo, taip pat nurodė, jog įsidarbinimo galimybes stipriai lėmė nuo 2020 m. prasidėjusi pasaulinės pandemijos situacija ir su ja susijusios įvairios priežastys.

Vilniaus universitetas neigiamus rodiklių pokyčius aiškina Šiaulių universiteto prisijungimu 2021 m., dėl ko pasikeitė studentų ir absolventų skaičiaus santykis elektronikos inžinerijos studijų kryptyje. Pažymėtina, kad ši Šiaulių universiteto studijų programa baigiama vykdyti.

Klaipėdos universitetas nurodė tendenciją, kad socialinių bei humanitarinių mokslų studentai dažnai atideda baigiamojo darbo gynimą vieneriems arba dvejiems metams. Klaipėdos universitetas išreiškė abejonę dėl absolventų įsidarbinimo rodiklio neigiamo pokyčio, kuris neatitinka Klaipėdos universiteto absolventų vykdomų apklausų rezultatų, pagal kuriuos įsidarbinamumo procentas yra gana stabilus (apie 80 proc.) ir svyruoja nežymiai. Ši studijų kryptis akredituota iki 2028 m., t. y. išorinio vertinimas vyko tuo metu, kai nustatyti stebėsenos rodiklių pokyčiai; tačiau ekspertai nenustatė trūkumų, galinčių turėti kritinės įtakos studijų kokybei.

Vilniaus kolegija studentų ir pirmaisiais metais nutraukusių studijas skaičiaus mažėjimą aiškina tuo, jog Lietuvių gestų kalbos vertimo studijų programa 2017 m. priskirta vertimo studijų kryptčiai (iki tol – filologijos studijų kryptčiai) yra unikali, specifinė, tačiau nepopuliari studijų programa, kur dalis įstojusiųjų nutraukia studijas, nes neįvertina savo galimybių ar nusprendžia, kad jiems emociškai per sudėtinga dirbti su negalią turinčiais asmenimis. Programos unikalumas taip pat yra

paminėtas 2021 m. vertimo krypties išorinio vertinimo ekspertų išvadose. Ekspertų teigimu, programa atliepia ne tik Vilniaus regiono, bet ir visos Lietuvos poreikius. Lietuvių gestų kalbos vertėjų poreikis auga, todėl aukštajai mokyklai reikėtų ieškoti galimybių pritraukti daugiau stojančiųjų. Ši studijų kryptis akredituota iki 2029 m., jos išorinio vertinimas vyko tuo metu, kai nustatyti stebėsenos rodiklių pokyčiai; tačiau ekspertai nenustatė trūkumų, galinčių turėti kritinės įtakos studijų kokybei.

Auštųjų mokyklų pateikti argumentai parodo, jog rodiklių pasikeitimai neturi lemiamos įtakos studijų kokybei, nes yra sąlygoti išorinių (informacijos apie įsidarbinimą rinkimo, Covid-19 pandemijos) ar nuo pačių studentų priklausančių (psichologinis neatitikimas, studijų atidėjimas) faktorių, o ne nuo studijų organizavimo aukštosiose mokyklose.

ŽYMŲ KASMETINĖS STEBĖSENOS RODIKLIŲ POKYČIAI PAGAL ATSKIRUS RODIKLIUS

Studentų skaičiaus (pirmasis rodiklis, nustatytas Aprašo 5 priede) žymus pokytis 2020-2022 metais 20 atvejų buvo teigiamas, taigi studentų skaičius kryptyje didėjo, 20 atvejų – neigiamas – studentų skaičius sumažėjo (iš bendro 51 analizuojamo atvejų skaičiaus, priedas Nr.1). Studentų skaičiaus augimas kai kuriose kryptyse aukštųjų mokyklų aiškinamas dideliu specialistų poreikiu, studijų programų patrauklumu (ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas), didesniu valstybės finansuojamų vietų skaičiumi, tiksline parama (Mykolo Romerio universitetas, Šiaulių valstybinė kolegija), taip pat studijų programų atnaujinimu ar geresnių studijų sąlygų sudarymu (Utenos kolegija). Neigiamas studentų pokytis dažniausiai aiškinamas priėmimo į kai kurias studijų programas nebuvimu (Kauno kolegija, Mykolo Romerio universitetas, Šiaulių valstybinė kolegija) ar nepalankia demografinė situacija (Klaipėdos universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija).

Mažiausio stojamojo konkursinio balo (antrasis rodiklis) žymus pokytis 13 atvejų buvo teigiamas, t. y., priimtų į trumpąsias, pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas mažiausias stojamasis konkursinis balas 2022 m. buvo didesnis (teigiamas), negu 2019 m., 13 atvejų – mažesnis (neigiamas). Pagrįsdami teigiamą konkursinio balo pokytį universitetai pažymi, kad į patrauklias programas buvo priimti asmenys su geresniais rezultatais (Mykolo Romerio universitetas). Kolegijos nurodo, jog taikė mažesnę konkursinį balą tik absolventams, pretenduojantiems į valstybės nefinansuojamas studijas (Utenos kolegija, Marijampolės kolegija, Šiaulių valstybinė kolegija, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija). Neigiami pokyčiai, aukštųjų mokyklų nuomone, taip pat susidarė dėl leidžiamų išimčių⁴ (Kauno kolegija) – 2020-2023 metais pretenduojantiems į valstybės nefinansuojamas pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietas mažiausio stojamojo konkursinio balo reikalavimas netaikomas įgijusiems kvalifikaciją pagal tarptautinių organizacijų arba užsienio valstybių švietimo programas, vidurinį išsilavinimą įgijusiems iki 2009-04-30 bei nustatyta tvarka atleistiems nuo valstybinių brandos egzaminų⁵. Kai kada neigiami konkursinio balo ar studentų

⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-661

⁵ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (XI-242) 59 str. 1 d.

skaičiaus pokyčiai siejami su priimtų į studijas absolventų nelaikytais ar neišlaikytais valstybiniais (Vilniaus kolegija), pirmiausia matematikos, egzaminais (Vytauto Didžiojo universitetas, Utenos kolegija).

Per pirmus metus studijas nutraukusių studentų skaičius (trečiasis rodiklis) mažėja, nes 22 (iš 51) atvejais nustatytas neigiamas rodiklio pokytis (2022 m. nutraukusių studijas buvo mažiau, negu 2020 m.), teigiamo pokyčio nenustatyta nei vienu atveju. Kai kuriais atvejais pagrindine nubyrimo priežastimi pirmaisiais studijų metais įvardinamas vizos studijoms Lietuvoje neišdavimas studentams iš trečiųjų šalių (Mykolo Romerio universitetas). Centras pastebi, kad studentų nubyrimas dėl vizos negavimo yra problema, kurią akcentuoja nemaža dalis aukštųjų mokyklų. Ši problema didele dalimi susiformuoja dėl nuo aukštųjų mokyklų nepriklausančių aplinkybių – užsienio studentai, norėdami gauti vizą, stoja į aukštąją mokyklą, tačiau įstoję tos vizos negauna, nes Migracijos departamentas pakankamai griežtai reguliuoja vizų išdavimą. Vazos negavę studentai būna priversti nutraukti studijas. Aukštosios mokyklos bando šią problemą spręsti individualiai kreipdamosi į LR Užsienio reikalų ministeriją, vis tik, manytina, kad klausimo sprendimą būtų tikslinga perkelti į ministerijų lygmenį.

Absolventų, baigusį studijas laiku (ketvirtasis rodiklis), ženklus pokytis 10 atvejų buvo teigiamas, 14 atvejų – neigiamas. Neigiamo žytaus pokyčio, kai 2022 m. laiku baigusį studijas buvo mažiau, negu 2020 m., priežastimi nurodoma studentų priėmimo į kai kurias studijų programas nebuvimas 2020 m. (Kauno kolegija), taip pat atvejai, kai studijos stabdomos, baigiamųjų darbų gynimas atidedamas dėl aukštųjų mokyklų neįvardijamų priežasčių, arba dėl akademinių atostogų vaiko priežiūrai, dėl ligos, nėštumo ar kitų svarbių asmeninių priežasčių (Vytauto Didžiojo universitetas, Mykolo Romerio universitetas, Klaipėdos universitetas, Utenos kolegija).

Studentų, išvykusių pagal mainų programą (penktasis rodiklis), skaičius ataskaitiniu laikotarpiu iš esmės nesikeitė, nes tik 1 iš 51 atvejų buvo nustatytas žymus neigiamas pokytis (Mykolo Romerio universitete).

Pažymėtina, jog nėra galimybės komentuoti **dėstytojų, išvykusių dėstyti, vykdyti tyrimų į užsienio mokslo ir studijų institucijas** (šeštasis rodiklis), nes ŠVIS dėstytojų judumo informacija vis dar nekaupama. 2022 m. Centras organizavo susitikimą su Lietuvos universitetų rektorių konferencijos ir Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos Studijų ir Mokslo komitetų pirmininkais dėl galimų rodiklio formulotės korekcijų. Po susitikimo Centras parengė du alternatyvius rodiklio formulotės variantus, kurie buvo pateikti susitikimo dalyviams susipažinti ir pateikti pastabas. Kadangi nuomonės dėl rodiklio formuluočių tarp kolegijų ir universitetų atstovų išsiskyrė, šiuo klausimu reikalinga tolimesnė diskusija su Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija ir LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Absolventų įsidarbinimo (septintasis rodiklis) ženklus (30% ir daugiau) neigiamas pokytis nustatytas 45 kartus iš bendro 51 atvejų skaičiaus (priedas Nr.1). Ne vienu atveju to priežastimi nurodoma kitų rodiklių (studentų skaičiaus, baigusį studijas laiku) neigiamas pokytis, nors tai nevisiškai tinkamas paaiškinimas. Aukštosios mokyklos neigiamą įsidarbinimo rodiklio pokytį taip pat aiškina tuo, kad absolventai tęsia studijas magistratūroje (Mykolo Romerio universitetas),

rezidentūroje (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas) arba studijuoja papildomai (Kauno kolegija); tai laikytina nepriimtinu paaiškinimu todėl, kad rodiklio aprašyme nedviprasmiškai nurodyta, jog jis skaičiuojamas „... nuo visų ... studijas baigusių ir jų netęsiančių absolventų“.

IŠVADOS

Atlikus išsamią minėto 51 atvejo situacijos analizę ir išnagrinėjus aukštųjų mokyklų pateiktus paaiškinimus, Centro nuomone, nėra pagrindo teigti, jog nustatyti ženklūs stebėsenos rodiklių pokyčiai gali turėti lemiamos neigiamos įtakos vykdomų studijų kokybei. 5-iose aukštosiose mokyklose (4-iose universitetuose ir 1-oje kolegijoje), kuriose per paskutinius 3 metus nustatytas 3 arba daugiau rodiklių 30% ar didesnis pokytis, nėra pagrindo siūlyti inicijuoti neeilinių išorinio ekspertinio studijų krypties ir pakopos vertinimų todėl, kad šių kryptių išorinis vertinimas vyksta arba yra numatytas artimiausiu metu, arba atliktas tuo pat metu, kaip ir rodiklių skaičiavimas ir ekspertai nenustatė esminių trūkumų, kryptys buvo akredituotos iki 2028-2029 m.

**Kasmetinės studijų kryptių stebėsenos rodikliai pagal aukštąsias mokyklas, studijų kryptis ir pakopas (2020-2022 m.),
kai nustatytas žymus – ne mažiau kaip 3 rodiklių ir ne mažesnis kaip 30% pokytis**

Studijų kryptis	Aukštoji mokykla	Pakopa	Studentų skaičiaus pokytis	Mažiausias stojamojo konkursinio balo pokytis	Per pirmus metus studijas nutraukusių studentų skaičiaus pokytis	Absolventų, baigusį studijas laiku, pokytis	Studentų, išvykusių pagal mainų programą (ne mažiau kaip 15 kreditų), pokytis	Absolventų, įsidarbinusių LPK pagrindinėse grupėse arba pradėjusių dirbti savarankiškai per 12 mėnesių po studijų baigimo, pokytis
Aeronautikos inžinerija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	II	86%	5%	-13%	33%	0	-33%
Biologija	Lietuvos sporto universitetas	II	-31%	46%	-14%	-5%	0	-30%
Chemija	Vilniaus kolegija	I	-32%	-1%	-45%	14%	0	-52%
Dailė	Kauno kolegija	I	-35%	0	0	100%	0	-33%
Ekologija	Klaipėdos universitetas	II	-79%	25%	-29%	83%	0	-83%
Ekonomika	Klaipėdos universitetas	I	-34%	8%	-46%	-5%	0	-30%
Ekonomika	Mykolo Romerio universitetas	I	-72%	0	0	-58%	0	-33%
Elektronikos inžinerija	Utenos kolegija	I	-11%	-35%	-19%	-38%	0	-33%
Elektronikos inžinerija	Vilniaus universitetas	II	67%	11%	-13%	-30%	0	-43%
Elektros inžinerija	Šiaulių valstybinė kolegija	I	52%	-58%	-19%	0	0	-42%
Filologija (pagal kalbą)	Mykolo Romerio universitetas	I	32%	33%	-17%	-11%	-3%	-40%
Filosofija	Vytauto Didžiojo universitetas	II	-6%	-20%	-30%	80%	0	-60%
Finansai	Šiaulių valstybinė kolegija	I	-92%	0	0	100%	-23%	-50%
Finansai	Vytauto Didžiojo universitetas	I	-45%	58%	0	0	-3%	-64%
Gamtinė geografija	Klaipėdos universitetas	I	-56%	-5%	-45%	0	0	-50%
Informacijos sistemos	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	I	-8%	36%	-30%	-14%	0	-50%
Informatika	Mykolo Romerio universitetas	I	36%	-1%	-31%	39%	-34%	-30%
Informatika	Vytauto Didžiojo universitetas	II	134%	-22%	-31%	-17%	-3%	-50%
Informatikos inžinerija	Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija	I	33%	-50%	-26%	0	-3%	-52%
Istorija	Klaipėdos universitetas	II	31%	0%	0%	-75%	0	-75%
Klasikinės studijos	Vilniaus universitetas	II	53%	-30%	-43%	-75%	0	50%
Komunikacija	Mykolo Romerio universitetas	II	31%	-1%	-13%	60%	0	-68%
Komunikacija	Šiaulių valstybinė kolegija	I	128%	-31%	-31%	0	0	0
Maisto studijos	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	II	-40%	59%	-6%	-8%	0	-30%
Maisto technologijos	Šv. Ignaco Lojolos kolegija	I	10%	37%	-13%	-33%	0	-33%
Maisto technologijos	Vilniaus kolegija	I	-34%	-2%	-33%	10%	0	-32%
Matematika	Vytauto Didžiojo universitetas	I	-45%	1%	-50%	-20%	0	-33%

Studijų kryptis	Aukštoji mokykla	Pakopa	Studentų skaičiaus pokytis	Mažiausias stojamojo konkursinio balo pokytis	Per pirmus metus studijas nutraukusių studentų skaičiaus pokytis	Absolventų, baigusių studijas laiku, pokytis	Studentų, išvykusių pagal mainų programą (ne mažiau kaip 15 kreditų), pokytis	Absolventų, įsidarbinusių LPK pagrindinėse grupėse arba pradėjusių dirbti savarankiškai per 12 mėnesių po studijų baigimo, pokytis
Medicina	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	II	31%	33%	-12%	6%	0	-71%
Menotyra	Vilniaus dailės akademija	I	36%	-1%	-20%	-67%	-10%	-43%
Pedagogika	Marijampolės kolegija	I	80%	-34%	-8%	2%	0	-47%
Pedagogika	Mykolo Romerio universitetas	I	-59%	40%	0	-67%	0	-78%
Programų sistemos	Šiaulių valstybinė kolegija	I	115%	-51%	-38%	0	0	0
Religijos studijos	Vilniaus universitetas	II	27%	-57%	-100%	-100%	0	-50%
Socialinis darbas	Klaipėdos universitetas	II	-39%	-12%	-13%	-33%	0	-81%
Socialinis darbas	Marijampolės kolegija	I	24%	-71%	-6%	37%	0	-31%
Socialinis darbas	Mykolo Romerio universitetas	I	-19%	1%	-46%	-30%	0	-39%
Taikomoji matematika	Vilniaus universitetas	II	28%	2%	-33%	-92%	0	-58%
Turizmas ir poilsis	Klaipėdos universitetas	I	-26%	18%	-65%	-87%	0	80%
Vadyba	ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas	I	33%	58%	-16%	-7%	-8%	-48%
Vadyba	Kauno kolegijos Tauragės skyrius	I	-57%	85%	-17%	3%	0	-37%
Vadyba	Marijampolės kolegija	I	87%	-58%	-33%	-27%	0	-3%
Vadyba	Šiaulių valstybinė kolegija	I	14%	-30%	-32%	-6%	-2%	-35%
Vadyba	Utenos kolegija	I	56%	-41%	-17%	4%	0	-47%
Vadyba	Vilniaus dailės akademija	I	-67%	0	0	-85%	0	-31%
Vadyba	Vytauto Didžiojo universitetas	I	-65%	0	0	50%	0	-30%
Verslas	Mykolo Romerio universitetas	I	36%	88%	-42%	19%	0	-40%
Verslas	Utenos kolegija	I	35%	-42%	-17%	0	0	-46%
Vertimas	Kauno kolegija	I	-38%	145%	-33%	-13%	0	-25%
Vertimas	Vilniaus kolegija	I	-42%	-6%	-33%	0	0	-51%
Visuomeninė geografija	Klaipėdos universitetas	II	-7%	14%	-33%	50%	0	-50%
Žemės ūkis	Kauno kolegija	I	-59%	128%	0	-1%	0	-36%

- aukštosios mokyklos ir studijų kryptys bei pakopos, kuriose žymūs nuokrypiai nustatyti ir 2019-2021, ir 2020-2022 m. laikotarpiais.
- rodikliai, kuriuose $\pm 30\%$ pokyčiai nustatyti ir 2019-2021, ir 2020-2022 m. laikotarpiais.